

6.10.2025

Eduskunnan sivistysvaliokunta
HE 99/2025 vp

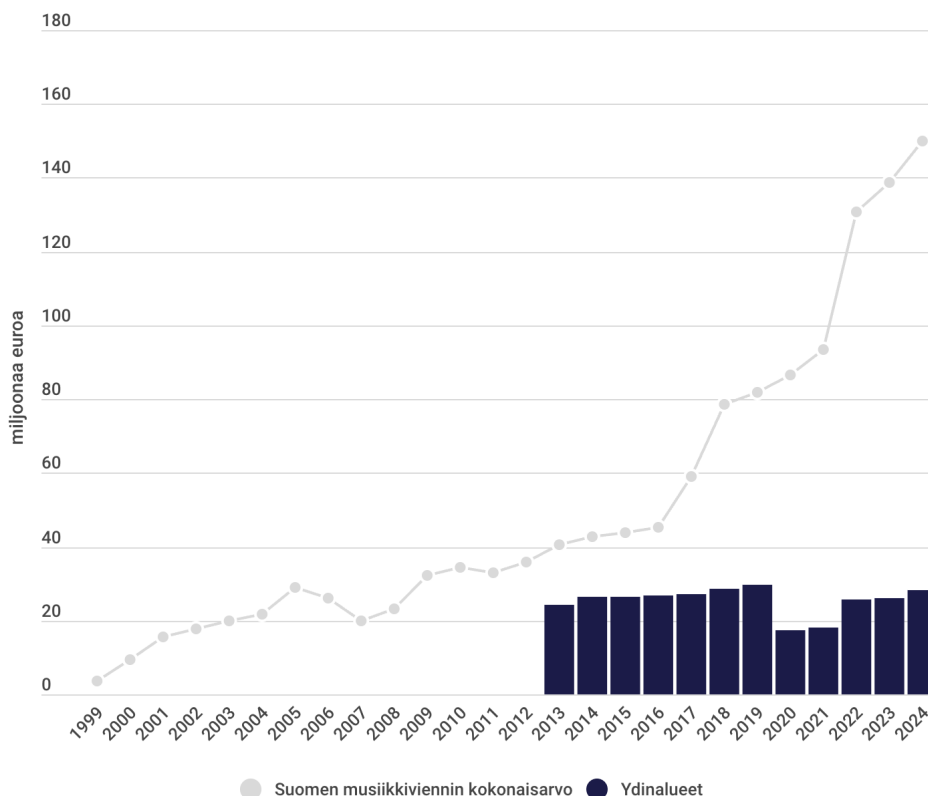
Music Finlandin lausunto esityksestä valtion talousarvioksi vuodelle 2026

Teema: Vuoden 2026 talousarvioesityksen vaikutukset suomalaisen musiikin kasvun ja kansainvälistymisen näkökulmasta.

Music Finland kiittää mahdollisuudesta tulla kuulluksi esityksestä valtion talousarvioksi vuodelle 2026

Suomalaisen musiikkialan vahvana jatkunut kasvu, kansainvälistyminen ja vienti vaarassa romuttua budjettiriihen päätöksillä

Music Finland on suomalaisen musiikkialan yhteinen kansainvälisyyteen, kasvuun ja vientiin keskittynyt järjestö, joka palvelee vuositasolla n. 800 kansainvälisellä markkinalla toimivaa yritystä, artistia ja tekijää. Music Finland on tehnyt suomalaista musiikkivientiä yhteistyössä OKM:n, TEM:n ja koko musiikkialan kanssa erittäin menestyksekkäästi vuodesta 2012 lähtien. Tänä aikana suomalainen musiikkiala on paitsi vahvasti kansainvälistynyt, myös musiikkivienti on moninkertaistunut tuoden merkittävästi vientituloja ja verotuloja Suomeen (150 Me vuonna 2024). Toimintaa ja sen vaikuttavuutta on myös tilastoitu tarkasti yli vuosikymmenen ajan. Ks. Music Finlandin tutkimus ja tilastot: <https://musicfinland.fi/fi/tutkimukset>.

Suomalainen musiikkivienti onkin ollut menestystarina, niin musiikkialan kansainvälistymisen kuin vientitulojenkin näkökulmasta. Hallituksen budjetissaan esittämät säästötoimet uhkaavat nyt romuttaa tämän menestyksekkään työn jatkamisen edellytykset alalta, joka muutoinkin on kärsinyt pahoin korona-pandemian aiheuttamasta notkahduksesta.

Suomalainen musiikkiala ja musiikkivienti ovat joutumassa nyt esitetyssä talousarviossa moneen muuhun alaan nähden moninkertaiseksi kärsijäksi. Esim. Music Finlandin toimintaan ja musiikkivientiin vaikuttavat samanaikaisesti paitsi OKM:n puolelta tulevat kulttuurivientiä koskevat yleiset leikkaukset, myös TEM:n puolella tehty musiikkiviennin edistämistoiminnan alasajo. Menestyksekkääksi luotu poikkihallinnollinen ja koko alan yhdistävä toimintamalli, joka on todettu vaikuttavaksi ja tehokkaaksi, kohtaa näin kertautuvat leikkaukset.

Erityisenä huolena on, että työ- ja elinkeinoministeriön rahoitusta Music Finlandille ollaan lakkauttamassa, vaikka kyseessä on erittäin tehokas tuki vienninedistämiseen. Vuonna 2025 avustus saatiin vain osin pelastettua eduskunnan myöntämän joululahjaraha-avustuksen turvin.

Music Finland on saanut TEM-tukensa momentilta 32.01.40, josta hallitus on nyt leikannut niin paljon, ettei TEM:n voi avata vuodelle 2026 yleistä valtionavustushakua kestävää kasvua ja kansainvälistymistä edistäville toimijoille, mistä mm. Music Finlandin valtionavustuksia on rahoitettu. Joillekin aiemmin samalta momentilta rahoitetuille toimijoille, kuten Suomalais-ruotsalaiselle kauppakamarille ja Pietarsaaren Viexpo osuuskunnalle on hallituksen poliittisella päätöksellä osoitettu vastaavan kokoinen lisämääräraha Ulkoministeriön budjetin alle momentille 24.90.50. - Music Finlandille tai muille toimijoille taas ei, mikä tarkoittaa heidän tukensa lakkauttamista. Tämä lakkautus olisi syytä perua.

Lisäksi OKM:n momentille 29.80.50 (Avustukset taiteen ja kulttuurin edistämiseen) kohdistuvat uudet 7,8 miljoonan euron leikkaukset. Leikkauksia ollaan näillä näkymin kohdistamassa myös kulttuurivientiin ja kansainvälistymiseen sekä taide- ja kulttuurialan valtakunnallisiin yhteisöihin, mikä heikentää entisestään Music Finlandin kaltaisen organisaation toimintamahdollisuuksia. Samaan toimintaa kohdistuu jälleen leikkauksia usealta eri taholta, huolimatta rahoituksen todistetusta tuloksellisuudesta. Vuonna 2025 jo toteutettujen -35% suuruisen leikkausten ja tätä vastaavien toiminnallisten sopeutusten jälkeen ei ole enää mistä säästä ja uhkana on nyt koko musiikkialan vientitoiminnan alasajo.

Hallitusohjelmassa todetaan, että luovilla aloilla on merkittävä työllisyys- ja kasvupotentiaali; kulttuurin kansainvälistymisen edellytyksiä tulee parantaa sekä kehittää kasvua vauhdittavia malleja kulttuurialalle. Myös kulttuuripoliittinen selonteko alleviivaa kulttuurin laaja-alaisia hyötyjä niin taloudelle kuin esimerkiksi osallisuudelle.

Hallituksen kesällä julkistama **Luovan talouden kasvustrategia** asettaa tavoitteeksi, että *”suomalaiset tekijät, luovien alojen yritykset ja brändit ovat maailmalla aiempaa tunnetumpia, alan vienti on kasvanut.”* Leikkaukset ovat suoraan **vastoin sekä näitä luovan talouden kasvustrategian tavoitteita että hallituksen omaa kulttuuripoliittista selontekoa**, jonka visiossa *”Kulttuurivienti toimii monensuuntaisesti. Näin suomalainen osaaminen lisääntyy ja*

verkostot laajenevat entisestään, mikä auttaa kansainvälisten ovien aukeamista uusille taiteen tekijöille ja luovalle sektorille....”. Seloneon toimenpiteissä puolestaan kansainvälistyvä kulttuuri nostetaan voimakkaasti esiin tavoitteenaan, että ”kulttuuri- ja luovat alat ovat kansainvälisesti verkottuneita ja toimivat aktiivisesti kansainvälisillä markkinoilla luoden merkittävästi vientituloja.”

Esitettyjä leikkauksia tulee kohtuullistaa. Music Finlandin toiminnan rahoituksen lakkautus TEM:istä olisi syytä perua, tai vaihtoehtoisesti rahoitus siirtää UM:n momentille 24.90.50, josta myös Suomalais-ruotsalainen kauppakamari ja Viexpo osuuskunta saavat rahoitusta. Music Finlandin OKM-rahoituksen jatkuminen vähintään nykytasolla tulee varmistaa. Näin voidaan varmistaa edellytykset musiikkiviennin menestyksekkään kasvukäyrän jatkumiselle.